

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Vidéken: „ 9.— „ „ 4.50 „

Főszerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.

Felolvasó szerkesztő:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: —

Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

A házszabályrevízió.

A „Debreczen“ számára írta: Szász József országos képviselő.

A héten végre-valahára véget ért a képviselőházban a házszabályrevíziós vita. Sokat írtak, még többet beszéltek heteken keresztül e kérdéstről.

Régóta érzi minden parlamenti férfi a házszabályrevízió szükségét. Egy olyan házszabályrevíziót, amely a mellett, hogy a parlamenti szólás-szabadságot nem sérti, biztosítja egyúttal munkaképességét is, de még sem adja fel a házszabályokba lefektetett alkotmánybiztosítókat s nem zárja ki, hogy egy esetleges nemzetellenes kormányzat rombolásainak gát legyen emelhető.

Ebben a képviselőház minden hazafias pártja egyetért. És pedig nem csak mostan. Egyetértett e kérdésben régebben, már 1904-ben is, amikor e szempontok figyelembevételével felajánlotta Tisza István gróf, akkori miniszterelnöknek a házszabályrevíziót, aki ezt azonban, mert ki nem elégítette, visszautasította. Ami ezután történt, mindenki előtt ismeretes. Elkövetkezett az erőszak, 1904 november 1-ika a mikor a bukott szabadelvű párt Percel Dezső zsebkendő intésére erőszakkal akarta tönkre tenni alkotmányunk egyik hathatós biztosítékát.

Mi ezzel szemben a mai helyzet? Néhány szóval megvilágítom.

A koalíció vezetési tudvalevőleg vállalkoztak az alkotmányosság helyreállítására s átmeneti kormányzásra. Utjuk göröngyös a vezéreknek. A nemzet ellenségei akadály után torlaszt helyeznek eléjük. A nemzeti érzés irtóztatós harcokat vív a haza megszapordott ellenségeivel, akárcsak Laokon és fiaival az óriási kigyókkal. Gondoljunk csak a horvátok s a nemzetiségiek viselkedésére.

A nemzet ellenségei az ország határain belül is, az ország határain kívül is megszapordtak. Minden-

felől tajtékzó dühvel, ádáz gyűlölettel támadnak reánk. Az ország határain belül és kívül fizegett trombiták harsogják ellenünk a riadót. Horvát testvéreink hónapokon keresztül akadályozták a magyar törvényhozást munkájában. Most meg a nemzetiségiek akadályoznak. Csontos kezeik ökölbe szorulnak s úgy döngöttek ezeréves államiségünk bástyáit szégyenünkre, gyalázatunkra, a magyar képviselőházban. Becsmérlik magyar fajunkat, történeti múltunkat és jövőnket, gúny tárgyává teszik nemzeti érzéseinket s lehetetlenné képviselőházi tanácskozásainkat. Ez a tervük a jövőben is.

Tűrhető-e tovább az ilyen szégyenteljes állapot? Nem szükséges-e megváltoztatni azokat az intézkedéseket, amelyeket a haza ellenségei ellenünk így felhasználhatnak? Ki az a botor, aki ennek szükségességét tagadni merné?

Revízióra tehát szükség van. Kérdés csak az: megfelel-e ennek a célnak a revíziós indítvány? Nem lő-e túl a célon s nem dobja-e oda a házszabályokba helyezett alkotmánybiztosítókat? Az eredeti indítvány bizony nem volt valami szerencsés alkotás. Indítványai azonban korrigáltak, úgy, hogy most már a célnak megfelelő. Aggodalomra pedig semmi ok nincs. Ez a revideált házszabály ugyanis csak ideiglenes. És csak bizonyos ügyekre vonatkozik. A költségvetésre, az új választói törvényre, de nem vonatkozik a katonai ügyekre, ami kétségtelenül megnyugtató.

A végleges házszabályrevíziót pedig még ez a parlament készíti el s feloszlatás előtt: nyugtalankodásra, aggodalmaskodásra nincs tehát — semmiféle komoly ok.

A függetlenségi és 48-as párt jól ismeri hazafias kötelességét s azokat teljesíteni is fogja legjobb meggyőződése szerint. Arról az utról azonban, mely a nemzet önállósága felé vezet, le nem tér sohasem, se az ez utra megépített erő-

döket hűtlenül el nem hagyja, hanem inkább megerősíti, harcképesebbé teszi azokat. Ezt követeli múltja és jövője is.

Politikai hírek.

Balpárti és nemzetiségi párti jegyzők. Mint értesülünk, a balpárt és a nemzetiségi párt a harmadik ülészakban megjelentő jegyzői és bizottsági választásoknál mint önálló parlamenti pártok fognak felépni. E tekintetben a kormánnyal tárgyalások indultak meg, melyek eredményre vezettek. Ugy a balpárti, mint a nemzetiségi párt egy-egy jegyzői állást kapnak, azonkívül pedig a két párt tagjai az egyes bizottságokba is be fognak választatni. A balpárt Nagy Györgyöt, a nemzetiségi párt pedig Vlád Aurélt szándékozik a részükre fentartott jegyzői állásokra jelölni.

Diplomaták Budapesten. Örgöf Pallavicini János konstantinápolyi nagykövet és gróf Forgách János belgrádi követ ma Budapestre érkeztek.

Az ülészak bezárása.

A képviselőház ülése.

Az utolsó ülés.

— április 10.

(Fővárosi tudósítónktól.) Harom héti szünetet tart a képviselőház; ma volt az utolsó ülés. Jövedvően és gondatlan arccal bucsuzkodtak az emberek: három hetig nem kell tördölni semmivel.

A folyosón gróf Nákó Sándor lemondásáról beszéltek. Gróf Andrássy Gyulától megkérdezték, mi igaz a hírtől:

— Semmi — mondta a belügyminiszter — Nákó lemondására semmi ok.

Küldöttség is járt az ülés előtt a Házban. Októberczy főispán vezetésével Radnay püspök, Csesznák besztercebányai polgármester, Perogali Oszkár képviselő és ifjú Wekerle Sándor, gróf Apponyi Albertől új főgimnáziumot kérnek Besztercebányának. A miniszter kedvező ígéretet adott.

Az ülés tizenkét órakor kezdődött Nagy Lajos elnökölt. Mindjárt az ülés megnyitása után felállott Wekerle Sándor miniszterelnök:

— Az ülészak bezárásáról s az új ülészak megnyitásáról szólok legkegyelmebb királyi kéziratot tisztelettel betérjesztem. — mondta.

Grábéczy fest, mos, tisztít!
Debreczen, Széchenyi-u. 42.

A levelet Hammersberg László olvasta fel s ebben a király meg is nyitja április 29 ére az új ülészakot. A leiratot ülve hallgatta meg a Ház.

Ezután az elnök bejegyeztette még a második ülészakáról szóló jelentést. Ezt ki fogják nyomtatni és szétosztják. Az elnök javasolja, hogy most is kilenc jegyzőt válasszanak s felhatalmazást kért arra, hogy a szünet alatt intézkedhessék az esetleges választásokról. (Heiyeslés.)

Az ülés végén megállapították a 29-iki ülés napirendjét. Ez a következő:

1. A királyi kézirat újból való felolvasása.
2. A két alelnök megválasztása.
3. A kilenc jegyző s a háznagy megválasztása.
4. Az elnöki előterjesztések.
5. Interpellációk.

A végén az elnök boldog ünnepeket kívánt a képviselőház tagjainak.

Egy óraker az főrendiház is ülést tartott, melyen felolvastak a királyi kéziratot.

*

A főrendiház ma délután 1 óraker Desseffy Aurél gróf elnöklésével ülést tartott, amely csak néhány percig tartott, amíg az ülészakot bezáró kéziratot felolvasták. Ezzel az ülés véget ért.

Aehrenthal Budapesten.

Kedvező fordulat a politikában.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Budapest, április 10.

Aehrenthal külügyminiszter ma délből nejevel Budapestre érkezett. A külügyminiszter két, esetleg három napig lesz Budapesten. Wekerle miniszterelnök a külügyminiszter tiszteletére ebédet fog adni, melyen a kabinetnek összes itt időző tagjai részt vesznek. Aehrenthal vasárnap

este vagy hétfőn reggel utazik vissza Bécsbe.

A függetlenségi párt köreiből Aehrenthal budapesti utazásának nagyobb politikai jelentőséget tulajdonítanak. Annyi bizonyos, hogy a külügyminiszter elsősorban az 1909-i közös költségvetés és ezzel kapcsolatban a katonatiszti fizetések emelése ügyében kíván a magyar kormányval tárgyalni. Ezeknek a kérdéseknek az elintézése most már sürgős, mert a delegáció legközelebbi ülészaka tudvalevőleg májusban lesz és ekkor a közös kormánynak már végleges előterjesztésekkel kell előhozakodnia. Ezek az előterjesztések pedig csak olyanok lehetnek, melyek a két kormánnyal egyetértve dolgoztattak ki.

Aehrenthal nemcsak Wekerlével, hanem Kossuthal, Apponyival és Andrássyval is fog konferálni. — Kormánykörökben megcáfolják ugyan azt a hírt, mintha a külügyminiszter budapesti utjának esetleg a politikai helyzetben beállható jelentősebb fordulat lehetne a következménye, de a hír azért erősen tartja magát.

Debrecen szabályrendeleteinek könyve.

61 szabályrendelet kötetben.

— április 11.

(Saját tudósítónktól.) Megírtuk már, hogy Konez Akos te. tanácsnok összeállította a város érvényben levő szabályrendeleteit s azokat kötetben foglalta, a város pedig a szabályrendeleteket kinyomatta. A szabályrendeletekből valamennyi városi hi-

vatal kap néhány kötetet, ezen kívül pedig egy-egy kötetet minden városnak megküld a tanács.

A szabályrendeleteket a város árusítani is fogja, kötetenként 3 koronájával. Nem lesz érdektelen, ha közöljük, hogy a kötet mily szabályrendeleteket tartalmaz. Címök a következők:

A száraz- és szőlőmások körüli közbiztonsági eljárásra vonatkozólag. A hálókereskedésnek megiltása tárgyában. A keresmai hitel tárgyában. A magánhirdetmények tárgyában. A zsidókereskedésről. A foglalkozást közvetítő és cselédszerző intézetekről. A lakberletről. A kéményseprési iparról. A közúti vasútra vonatkozólag. A közegészségről és közisztaságról. A bordély ügyről. Az országos közmuvelő és törvényhatósági utak kezelésére vonatkozólag. A betegségben vagy szellemi fogyatkozásban szenvedő és munkaképességét egy év alatt vissza nem nyert tisztviselővel, segéd- és kezelőszemélyzete tagjaival szemben követendő eljárás szabályozása tárgyában. Az 1886. évi XXIII. t.-c. 1. §-a utolsó bekezdésének rendelkezése szerint a fegyelmi eljárást mellőző vizsgálat elrendelése után hivataláról lemondott tisztviselővel szemben követendő eljárás iránt.

Az 1877. évi XX. t.-c. és a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter urnak 47,046-1876. szám alatt kelt körrendelete folytán a gyármoltsók és gondnokoltak pénzei és pénzügyei kezelésére nevezve. Legeltetési szabályrendelet. A testiétség és közbiztonság, közrend és csend, közszemérem, továbbá a tulajdon elleni rendőri kihágások tárgyában. A tuzrendszetről és tűzoltásról. A fejős tehének tőgyének mesterséges nagyobbítása tilalmáról. A járványos betegségek ellen teendő óvintézkedések tárgyában. A város némely utcáinak szépítése tárgyában. A sertéshizláló telepek engedélyezéséről és a város közelében levő sertéshizlálók átalakításáról. A telepedés, a községi kötelekte felvétel és az ezért követelhető díjak megállapítása tárgyában. A békkocsi iparról. Kocsikázás és lovaglás tárgyában. Az éneklő madaraknak vadászaton kívül való megóvása tárgyában. Trágya, hó és üzleti hulladékok lerakó helyének kijelölése és kezelése tárgyában. — Az építő anyagok méreteinek megállapítása.

Marton Imréné halála.

Nefelejcsék egy valódi magyar urasszony koporsójára.

Irta: Oláh Károly.

Meghalt! Milyen hidegséggel, ridegen vagy ellátsátsággal lehet e rövid szót kimondani s ez a két betű mégis mennyi fájdalmat, bánatot, keserőséget foglal magában.

Pedig akiről írok, az nem halt meg, csak fáradt teste álomba merült, lelke pedig fejszállt a mennyországba s onnan, az Ur közvetlen közeléből tekint le és órkodik szeretteire! Ezek mind tudják, amit én most leírok és mégis mérhetlen bánattal s omló könnyek között tekintenek a nemes lény hangtalan, fagyossá vált ajkaira és a virágok alatt rotnadó, de mégis oly annyira gyászos koporsóra, mely az ő örangyalukat elrabolja tőlük és elzárja nem sokára szeméink elől! Mint máskor beszédes ajka nem mond többé szerető, kedves szavakat, okos tanácsot és bölcs tapasztalatot, akinek ragyogó szeme ma már megtört, fejedelmi alakja megbidegült: mint bájos ifju leány került Debrecenbe, kit beveztek az öregek, szerették a középkorúak és a gyermekek s imádták az ifjak és aki mindezt bájos lényénél, ragyogó külseje, műveltsége, szelleme es nemes szívenél fogva méltán meg is érdemelte. Amidőn az utcán végig ment, fejedelmi termetét és gyönyörű szőke haját arany sugárban fűrszította a nap, lépteit zaját nem hallva,

mindenki azt hitte, hogy angyal szállott le az égből és mindenkinek igaza is volt!

Én is titkos bámulója voltam, de nem is mertem hozzá közeledni, mert féltem, hogy közelből még jobban megigéz, pedig ő nem lehetett volna az enyém, hiszen csak tácskó jogász gyerek voltam, őt pedig már a legkülönbek ostromolták azon kérésükkel, hogy kezével és szívével boldogítsa őket.

Szeme megakadt egy daliás ifjun, aki Debrecen egyik patricius családjának ivadéka volt s aki addig járt körütte és addig könyörgött, míg a végtelenül boldogító „igen” elrebegett a bájos ajkak és őt a parányi kéz odaigérése a város legboldogabb ifjává s irigyelt halandóvá tette.

És mégis: az állott a sors könyvében, hogy nem lehettek azonnal egymáséi, mert ők igen, de a szülők nem értették meg egymást.

Aztán az egymásért teremtet, egymásért dobogó szívnek válni kellett! A sors nemcsak gátat, hanem tavolságot is helyezett köztük. Sokáig sajtott mindkét szerető szív, de multak az idők s ez a legjobb orvos begyógyította a fájó szív-sebeket, a nő más férfit boldogított, a férfi mást tett hitvesévé.

Multak az idők. Mindkét család boldogan élt mindaddig, míg a nő férjét, a férfi pedig hitvesét vesztette el. Sirtak, gyászoltak sokáig, bensőleg és igazán és közben a közös gyász ismét összehozta őket.

Sok év után ugyan, de végre is szívük

boldog házasságban egyesült s mindkettőjük árvái az ő ideális boldogságuk közepette élvezhetik mindazon jót, amit csak szerencsés gyermekek élvezhetnek valaha e földön s felszáradtak az árvák könnyei, vagy talán az árvák nem is tudták, nem is érezték, hogy ők árvák lennének!?

Rövid néhány évek mondható az a páratlan boldogság, mely e két egymásnak teremtet szívet eltöltötte s aztán, — mivel a sors megirigyelte boldogságukat, — elrabolta a férj oldaláról váratlanul, hirtelen a boldogi ó hitvest, az önfeláldozó anyát, szüleinek odaadó hű támaszát, az önzetlen testvért, a szerető rokont, aki a családnak igazi, valódi, páratlan örangyala, szemefénye, büszkesége volt!

Hány óreg, beteg, ki várja és vágyja a halált; hány nyomorék és nyomorult, ki magának, családjának és társadalomnak is terhére van; hány életunt, kit az öngyilkosságtól csak a vallás és szégyen tart vissza: mehetett volna el e drága, pótolhatatlan és nagyszívű, valódi urasszony és lelkes magyar honleány helyett!!!

Nem volt rokonom, jószágos, bájos körét csak ritkán élvezhettem, de lesújtott tragikus halálának megdöbentő, szomorú híre. Pedig ő nem halt meg, csak fáradt teste tért vissza oda, honnan vétetett, míg lelke, szelleme az égbe tért s onnan vigyáz szeretteire!!

Virágerdőt s ebben mérhetlen számú nefelejcsét Marton Imréné — Riedl Erzsébet urasszony koporsójára.

Meglepő szép

fél és magas, színes és fekete
cipőujdonságok
naponta érkeznek

Neumann Testvérek

cég cipő, kalap és férfidivat kereskedésében a Tisza-palotában.

Bámulatos olcsó árak.

Minden pár női cipőhöz gummi-sarok és férfi cipőhöz 1 darab nyakkendő ingyen.

— Homok- és Csapótertekre nézve. —
A szőlőragya (peronospora viticola) ellen való védekezésre. A közbiztonság használatáról, továbbá a husvágásról és husmérésről. A színházak tűzbiztonsága tárgyában. A gyalogjárdáknak rongálástól megóvása tárgyában. A fogadó (szállásadás), vendéglő, kávéház és kávéházak jogokról. Tisztviselők, segéd- és kezelőszemélyzet, valamint állandóan alkalmazott szolgák nyugdíjintézetének szabályai. A városi egységes borfogyasztási illeték tárgyában. A nyilvános vigalmak, mutatónyok, előadások rendezése tárgyában. Építési szabályok kiegészítésére. A vidéki hus behozatala, valamint annak és a helybeli nem iparosok által vágott állatok husának elárulására vonatkozólag. A város szabályozandó területe határának megállapítására. A kocsiműködés, sörházakról és pálinkamérésekről. Földbirtokok határának jelzése tárgyában. A féltaru menetjegy váltására jogosító arcképes igazolványoknak hivatalos küldetések alkalmával való kötelező használata tárgyában. Az ebtartásról, valamint az ebdűh kifejlődésének és továbbterjedésének megállítás tárgyában. Borellenőrző bizottság szervezeti szabályzata és ügyrendje. Szépitési és kisajátítási-alap tárgyában. A város határában a tulajdonos személyében bekövetkezett változás alá esett ingatlanok telekkönyvi átírásáért fizetendő városi átírási díj tárgyában. A város tereinek és utcáinak újra elnevezése, valamint az új házszámok tárgyában. Debrecen szab. kir. város törvényhatóságának szervezeti szabályzata. Fogyasztott bor- és égetett szeszitalok után fizetendő városi bor-, illetve szeszfogyasztási adópótlék kivetése, beszedése, ellenőrzése és kezelése tárgyában. Az éjjeli szállásadásról. A vagyonleltár egybeállásánál és nyilvánartásánál követendő eljárásról. A vásárok és nyílt piacok tartása tárgyában. A 15 éven aluli gyermekeknek a nyilvános mulatóhelyektől való tárvoltartása tárgyában. A hordáripárnak (1884. évi XVII. t.-c. 10 §-ának F) pontja) Debrecen sz. kir. város területére való gyakorlása tárgyában. A város területén levő földbirtokok határjelzése tárgyában. Az állatok védelméről. A sütő, cukrász, mézskalácsos és cukorkakészítő ipar gyakorlása. Urmesterek szolgálati viszonyairól, minősítéséről és hivatalos teendőiről. A város alkalmazásában levő utkaparói intézményről, az utkaparók szolgálati viszonyairól, minősítésükről, teendőikről és javadalmazásuk megállapításáról. Az állandó népnevelési bizottság szervezetről.

Krimicsau Debrecenben.

Lakatos munkások kizárása.

Az építőmunkások sztrájkja.

— április 10.

(Saját tudósítónktól.) A debreceni építőmunkások sztrájkjának hovatovább veszedelmesebb következményei lesznek. A mesterek elzárkóznak minden békitési kísérlet elől és szigorúan ragaszkodnak ahhoz, hogy csakis a bárcarendszer szerint dolgozhatnak.

Mint már jelentettük, az iparhatóság hiába hívott össze békéltető tárgyalást, a mesterek eleve kijelentették, hogy azon még csak nem is képviseltetik magukat.

Ilyen előzmények mellett természetesen szó sem lehet békéről. A bérharc mindkét részről elszántabb lesz.

Tegnap már krimicsaut is teremtett ez a harc. Az építőiparos munkaadók szövetségének lakatos munkaadó tagjai kizárták munkásait, miután ezek a bárcarendszert elfogadni nem akarták.

Eddig még ugyan csak három mester zárta ki munkásait, mintegy 20 lakatossegédet, de ezeket követi a többi is és valószínű, hogy rövidesen az építőszakma egész vonalán a munkaadók kizárását fognak alkalmazni, miáltal lehetetlenné válik a munkások harca, a strájk, mert ilyen esetben a munkások ugyan hiába akarnának dolgozni, ha a mesterek egyáltalában nem dolgoztatnak.

Igy áll a helyzet jelenleg, aminek legsomorubb eredménye, hogy Debrecen építkezései s egész építőszeti fejlődése jóidőre megakad.

Lóhussal kereskedtek.

De még azt is lopták.

Letartóztatott bünszövetkezet.

— április 10.

(Saját tudósítónktól.) Veszedelmes bandát kerített kézre és tett ártalmatlanná a debreceni csendőrség. A banda tagjai foglalkozásszerűen üzték a lólopást, de miután a lopott lovakat járlat nélkül nagyon nehezen tudták eladni, hát az értékesítésnek egy új módját találták fel. A lovakat egyszerűen leütötték és a húsát értékesítették a vidéken, hol a mészárosok között akadt olyan, aki egy huron pendült a lóköttökkel, kiket hosszas eredménytelen nyomozás után végre is kézrekerített a csendőrség.

Ezek a lóköttök bekalandozták ugyan a fél alföldet, de a debreceni csendőrséget különösképpen annyiban érdekelték, hogy még az őszön a Nyulason két lópartó gazdának eltűnt hét értékes lova. Akkor mindjárt feljelentést tettek, de a nyomozás nem igen vezetett eredményre, egészen az elmúlt hétig, amikor az egyik járőrnek sikerült elfogni a lórablókat Szabó Gábor, Takács György és Szabó György bőszi örményi lakosok személyében, kik a környéken híres lóköttök hírében állottak.

Ezek hajtották el a Nyuláról a lovakat és aztán lebunkózták és a lóhussal bejárták a környéket. Jártak Szentesen, Mezőcsáthon, Gyöngyösön, Miskolcon, Füzesabonyban s mindenütt akadtak olyan lelkiismeretlen mészárosra, aki potom árért megvette tőlük.

Privát házakhoz is el-ellátogattak és az ilyen helyeken jó, marhahus gyanánt adták el a lóhúst, mely a sok ide-oda való szállítás alatt amugy is egészségtelen lett.

A tolvajok a csendőrök előtt bevallottak mindent és most azok után a büntársak, a mészárosok után folyik a nyomozás, akiknél a tolvajok elhelyezték a sok lóhúst.

A csendőrségnek az a gyanuja, hogy itt Debrecenben is adtak el a lóhusból, de erre nézve bizonyították még nincsen.

Ezer koronás ékszerlopás.

Eltűnt briliáns-gyűrűk.

A titokzatos idegen.

— április 11.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap óta nagyobb szabású ékszerlopásban nyomoz a debreceni rendőrség. A lopás körülményei nagyon titokzatosak, úgy, hogy aligha fog akadni „tettes”, de még tán „gyanusított” sem.

A káros Vajda Imréné, kinek ugynevezett nyilvános háza van, amely jó forgalmu, ha ugyan lehet ezt a meghatározást használni. Elég az hozzá, hogy a könnyűvérű leányok tegnap reggel, illetve délre nagy riadalomra ébredtek. Annál szokatlanabb volt ez, mert a bűnös-szerelem e tanyája nappal teljesen kihalt, hogy aztán éjjelre kelve annál zajosabb életnek adjon helyet. Hanem a riadalom, az megvolt. Hogyne, mikor a tulajdonosnő meglopták. Harom értékes, briliánsokkal kirakott gyűrűt és azonkívül más hasonló aranyemléket loptak el a szobájából mintegy 1000—1200 korona értékben.

Vajdáné azonnal felsietett a rendőrségre és panaszt tett. A feljelentés után legott megindították a nyomozást. Annyit már meg is állapított a rendőrség, hogy a lopást a helyzettel ismerős követte el, aki azonban nem a házbéliek közül való, mert a rendőrség mindjárt házkutatást tartott, de sikertelenül.

Annál alaposabb a gyanu, mely egy magas fiatalemberre irányul, ki állítólag lakatos és már többször megfordult a házban, így volt ideje és alkalmá kitapasztalni a körülményeket. Leggyanusabb az, hogy ez a fiatalember tegnap éjjel ismét megjelent a nyilvános házban, egy darabig a leányok társaságában maradt, majd pedig kinezett az udvarra, azzal, hogy mindjárt visszajön. De nem ment vissza, sőt még a sétabotját is ott hagyta.

Valószínű, hogy ez a fiatalember a tettes és álkulcsal nyitotta fel a szobát, hol a gyűrűk voltak. A nyomozás erősen folyik kézrekerítésére.

Pusztit a vöröskakas.

Nagy tüzek a megyében.

— április 11.

(Saját tudósítónktól.) A tavasz, a közelgő nyár elhozta a vöröskakas rémét is magával. A nagyobb és veszedelmesebb tüzekről szóló híradások most már mindennaposok lesznek a lapok hasábjain, sőt nem ritkán, majd gyújtogató kezek sötét szerepléséről is érkeznek tudósítások. Mert már ezek vele járnak a nyárral és nyáron a nád-fedeleles falusi házak között a bosszu népszerű eszköze az égő csóva.

Az elmúlt napokban a megye két helyén is pusztított tűz. Az egyik tűzveszedelem Alsójózsán keletkezett, hol Kádár Lajos és Pete István ottani lakosok szomszédos háza szinte egyszerre gyuladt ki.

Az oltás nehezen ment, nem is lehetett semmit sem megmenteni és a tűz martalékául esett a majorsági udvar többi fölszereleése is. A kár jelentékeny és érzékenyen sújtja a két gazdát, kiknek egész vagyona pusztult el a tűzben. Az a gyanu, hogy a tüzet gyújtogató kezek idézték elő. A csendőrség emiatt szigorú nyomozást indított.

A másik tüzeset Hujduböszörményben történt. Itt Erdős Márton gazda telkén ütött ki a tűz és csakhamar öt telekre terjedt ki. A tüzzel szemben a kivonult tűzoltóság tehetetlennek bizonyult, úgy, hogy az rengeteg

Tavaszi cipő különlegességekben

ELFENBEIN és KLEIN

nagyválaszték. — A legolcsóbb árban szerezhetők be.

cipőüzletében. A nagytőzsde mellett.

menyiségű szénát, szalmát és sok gazdasági épületet pusztított el. A kár jelentékeny.

A tűzvizsgálat azt állapította meg, hogy a tüzet bérás legények gondatlansága idézte elő. A legények égő pipával járkáltak a könnyen gyúlékony kazlak körül és a pipából kicsapott szikra az egyik szalmakazlan hamarosan tüzet fogott. A vizsgálatot folytatják.

Színház.

MŰSOR:

Szombaton Carmen opera Giovanni Ferrari lovag, híres olasz tenorista felléptével „C” bérletben.

Vasárnap délután Sárga csikó népszínmű bérletszűnetben.

Vasárnap este Császár katonái dráma kis bérletben.

Carmen

Bizet hatalmas nagy zenei alkotását mutatta be tegnap este színársulatunk kiváló énekes személyzete. Mi legalább, akik évtizedekre visszamenőleg figyelemmel kísértük a debreceni színház műsorának összeállítását, nem emlékszünk arra, hogy ez a nagyszíni opera színre került volna valamilyen nálunk.

Zilahy Gyula énekes társulatának érdemes működéséhez fűződik tehát az az érdem, hogy Carment hallhattuk és pedig igen jó ensembleben egy néhány jelenést kivéve, a vidéki színészet működését tekintve, kifogástalanul szép előadásban.

A zajos siker oroszánrészre Zilahyné S. Vilmát illeti, aki a címszerepet énekelte. Gyönyörű, színes, meleg hangja most is imponálóan csengett s uralta az egész összezt. Játékbeli előkelő és művészi készsége pompás stilszerű éneklődése jelentős nagy sikereinek számát csak gazdagította a zene-, művészet értő közönség legnagyobb elismerését vivta ki a maga számára.

Lovag Ferrari d' Albaredo az olasz vendég tenorista Don Josét énekelte művészileg játékosan és énekekben egyaránt. Második felvonásbeli szerelmi dala után elemenszerű erővel tört ki a tapsvihar nyílt színben is, olyan tökéletes készséggel értelmezte az egyébként is szívhez szóló, gyönyörű melódiát.

Pompás volt Horváth Kálmán mint Escamillo, Lónyay Piroska és Zsigmond Anna pedig a csempész-leányok szerepében járultak hozzá a sikerhez.

Fehér Olga, mint Micaela nagy zenei előkelőségről tett bizonyosságot s hangja szépségei teljes mértékben érvényesültek. Bay László (Zuniga), Árkossy Vilmos, Boda Ferenc (csempészek) dícséretreméltóan illeszkedtek bele az ensembleba.

A karok működése csak emelte az előadás zajos sikerét, amely elsősorban Mártonfalvy György érdeme, aki a darabot lelkes szorgalommal tanította be s ugyanilyen művészi, rajongó lelkesedéssel, nagy körültekintéssel vezette a zenekart is. (Z)

* Lovag d'Albaredo Ferrari, olasz tenorista, aki tegnap egy csapásra meghódította a debreceni közönséget, ma lép fel másodszer Don Jose szerepében, az opera többi

szereplői maradnak változatlanul. — Zilahy igazgató tárgyalásokat folytatott Ferrari olasz tenoristával, hogy itt tartózkodását egy nappal toldja meg. Ezek szerint a vendég művész hétfőn lép fel utoljára „A” bérletben a Carmen operában, hogy az „A” bérletközönségnek is alkalma legyen a kiváló énekművész előadásában gyönyörködni, ilyenformán a műsor megváltozik és vasárnap délután 3 órai kezdettel a Sárga csikó népszínmű kerül színre, a főszerepekben Lónyay Piroska és Horváth Kálmánal s. b., este 7 és fél órakor Földes Imre szenzációs drámája, „A császár katonái” kerül színre.

* Uj tagok bemutatkozása. Az újja szervezett társulatnál elsőnek Győre Alajos, a vidéki színészet legkitünőbb jellem- és apaszínésze mutatkozik be a debreceni közönségnek. Első fellépte vasárnap délután a Sárga csikó népszínműben lesz, melyben Csorba Márton szerepét játssza.

VILLAMOS SZÍNHÁZ.

A Uranus mai kitűnő új műsora.

1. Gazdátlan uri lakás (bohózat). — 2. Különféle csempészet (szenzációs). — 3. Kellemetlen találka (bohózat). — 4. Márciusi szelek (ujdonság). — 5. Nő orvos (bohózat). — 6. Doni kozákok gyakorlata (eredeti helyszíni, rendkívül érdekes fővétel). — 7. A frakkos betörő (szenzációs életpé). — Műsorváltozás fenntartva. Előadások este 7, 8 és 9 órakor. Helyárak mint rendesen. Ha az időjárás holnap, vasárnap kedvező lesz, úgy a vásártéri nyári színházban is lesznek előadások egész nap. A Sassy utcai színházban minden körülmények közt délelőtt 10-től este 11 óráig óránként.

Egy férj rémtette.

Gyilkos merénylet a feleség ellen.

Nánás szenzációja.

— április 11.

(Saját tudósítónktól.) Izgalmas családi dráma tartja izgatottságban a közeli Hajdunánás lakosságát. Egy ottani házaspár folytonos pörpatvara izgalmas drámába szakadt, melynek áldozata súlyos sebekkel borítva fekszik élet és halál között. A szerencsétlen asszony sérüléseit, melyek esetleg még halálát is okozhatják, férjének köszönheti. Mindazonáltal a véres eset indokai mintegy mentségül szolgálhatnak annak a családi élet boldogságából kiesett, zaklatott lelkű embernek, a férjnek, ki elkeseredésében végre is késsel vett magának bosszút, véres bosszút a feleségén, aki még saját édes gyermekét is ugyszólván megtagadta.

Tegnapelőtt történt Hajdunánás egyik kevésbé forgalmas utcáján az ugynevezett Baki malom előtt. Az uton haladt a déli órákban Toronyai Antal odavaló 31 éves földműves. A malom előtt találkozott a feleségével, kitől már három négy hete elválva él. Az asszony ugyanis megunt a sok pörlekedést és külön költözött az urától, nála hagyva másfél éves gyermekét. Az ember nem szeretta sehogyan sem ezeket a szomorú állapotokat. Kért, könyörgött a feleségének, hogy térjen vissza, de az asszony hajthatatlan maradt. Kijelentette, hogy többet hallani sem akar róla. Amint tegnapelőtt is, hogy

összetalálkozott Toronyai hűtlen feleségével, ígyigen szót hozzá:

— Miért nem jössz haza. Legalább nézd meg a gyermeket, az mindig sir utánnad. Te vagy az anyja, hát ne légy olyan szívtelen.

— Semmi közöm hozzád, se a gyermekhez, volt az asszony részéről a felelet.

A férfit erre a durva, goromba szóra előntötte a harag. Most már nem könyörgött. Megutálta az asszonyt, aki még a saját véréből, saját gyermekéről is meg tud felejtkezni. Bicskát, hosszú éles pengéjét vont elő a csizma szárából. Üldözöbe vette az asszonyt, ki riadtan menekült, amikor látta a nekivadult ember szándékát. Hamar utóérte. A hosszú kést nagy hidegvérrel mártogatta meg a vérébe és kialtozta:

— Ne neked, te hűtlen, te vérszopó kigyó! Hát még a gyermek se kell.

Vagy ötször szurt az asszonyba, aki különösen a mellén, a hátán és a nyakán szenvedett súlyos sérüléseket. Mikor a sok súlyos sebtől vérezve összeesett, a merénylő férj eltávozott. A sebesültet a járókelők vittek egy közeli házba, hol orvost hívtak hozzá.

Az esetet természetesen jelentették a csendőrségnek, mely vizsgálatot indított. A merénylő férfit, tekintettel az esetnél fentforgó nagyszámu enyhítő körülményekre, nem tartóztatták le, de a vizsgálatot folytatják ellene. Az asszony állapota súlyos, de alighanem meg fogják menteni az életnek.

Az igazgató ur szerződött.

Veszedeelmes lélekkufár a környéken.

— április 11.

(Saját tudósítónktól.) A gonosztevők, a bűnösök, a becsületes társadalom ellenségeinek legveszedelemesebb alakja a leánykereskedő. A lélekkufár, aki fiatal, ártatlan leányokkal kereskedik, aki érintetlen, tiszta lelkeket vonzol le a bűn fertőjébe. Védekezik is ellenük, igyekeznek is őket ártalmatlanná tenni a hatóság, de legfőbbnyire sikertelenül, mert a lélekkufár a legráfínáltabb a gonosztevők minden rendű és rangú fajta között.

Nagyon jellemző erre a következő tudósítás, melyet derecskei tudósítónktól kaptunk:

A környék községeit hetek óta veszedeelmes kalandor járja be, aki valami nagy arányú lélekkufár bandának a megbízottja. A borotvált arcú idegen melegen zengő baritonjával a falusi fiatal leányokat állítólagos külföldi színházhoz csábítja, ahol egy magyar tárgyú darabban kell szerepelniök, mint hamisítatlan igazi falusi népnek.

A leányoknak ezért busas szerződéseket ígér s hazug ígéretekkel már több szerencsétlen teremtést elcsábított a rejtélyes leánykereskedő, aki megfordult Berettyóújfalun, Margitta és Derecske vidékén. A múlt napokban Mezőpeterden járt, ahonnan két leánnyal tűnt el.

Berecskei Erzsébet és Tokai Margit az eltűnt fiatal leányok szülei jelentették a csendőrségnek, hogy a leányuk valami színésszel megszökött. A csendőrök nyomozására többfelől érkezett feljelentés, hogy a rejtélyes szélhámos már több mint husz lányt szöktetett meg a közeli vidékről hasonló módon.

Mindennap korán reggel megjelenő lapunk előfizetési ára egy negyedévre 3 korona. Megrendelhető Arany János-utca 2.

Mindenki siessen a

KÖZPONTI CIPŐ- és KALAP ÁRUHÁZBA

Dreher söresarnok mellett, ahol 1 pár férfi Chevreaux cipő 5 forint, 1 pár női Chevreaux cipő 4 forint. Legszebb férfi kalapok 1 forint. Telefon 435. 50 krajczártól feljebb. Telefon 435.

Hirek.

A „Debreceni” szerkesztősége és kiadó-hivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok ... lépés-folyosóján. Telefon 412 ...

3220 — 1908.

Ünnepet ül a kereszténység és zsidóság, a hajnalpirkadás és szeretet ünnepét. Milliók ajkáról hangzik fel a hozsanna és zsolozsma imája a Menyői atyához, aki mindenek alkotója és fentartója.

Háromezerkétszázhusz éve, hogy Izráel kivonult a rabszolgaság igájából és hirdette a monotheizmust, az egyisteniséget. Ezerkilencszáznyolc éve, hogy a kereszténység megváltója hirdette a szeretetet. „Ne gyűlöld felebarátodat, ne szorongasd ellenségedet, sőt segíts rajta” tanítja Mózes, a monotheisták prófétája. „Szeresd felebarátodat, mint magadat, öled kedleddre a bűnöst, mert kedvesebb nekem egy megtért bűnös, mint száz istenfélő”, hirdeti a keresztények megváltója. — Az emberiség azonban meghamisítja a szeretetet és nem ismer a szeretet malasztjából mást, mint az önzést.

Es ez az önzés a társadalmi bajok egész sorozatát teremtette meg. Háboru, pestis, földrengés és árvíz nem okozott annyi bajt együtt véve, mint az önzés egymagában. Pártoskodás, megboszulás, acsarkodás mind egytől-egyig önös célt szolgál.

A helyett, hogy a szeretet áldása egy zászló alá terelné és tömörítené a haza polgárságát, a haza felvirágoztatására, boldogítására, az önzés ördöge pártokra osztja őket és a mit nagyjaink építettek, aikottak, azt lerombolni igyekezzenek.

Es amíg a harangok zugása az orgona bugása és a zsolozsmák éneke mellett milliók imája hagyja el az ajkakat, addig az emberek szív, mint a poklok kohói terveket kovácsolnak egymás megrontására. Es vajjon miért? Mert nem akarják egymást megérteni!

A duvadak ezrei élnek fajaik szerint, anélkül, hogy saját fajtabeli bántaná egymást, csak az ember, az Isten képmására teremtett ember, az a lelkes lény, a duvadnál is rosszabb, mert testvér-testvére, barát-barátja, az atya fiára és a fiu atyjára tör, mielőst az önzéshuzta határvonalat, körét egymást érintik.

Hamis proféták tele torokkal orditozva kiáltják: Ok az igazi proféták és hivatvák a nemzetet boldogítani. A pártok harca és villongása megtépázzák a becsületet és sárba tiporják a szentséget, hogy az igazság a csapzott, tépett varju szánalmas képét mutatja.

De imára szólít a harang és a templom zolozsmája! Az Istenháza elválaszthat bennünket az ájtatoskodásban, de az életben egyesítsen bennünket a szeretet szent kapcsa.

A hazaszeretet senki monopoliuma: az mindnyájunké. A vallás szerepe se egyedé, az is edes mindnyájunké. Hiszen a proféta mondja: Egy az Istenünk, miért bántanók egymást?

Kuti Zsigmond.

— **Thaly Kálmán üdvözlése.** A Magyar Tudományos Akadémia II. osztálya esütörtökön délután báró Nyáry Jenő elnökle mellett rendkívüli zárt ülést tartott, melyben Berzeviczy Albert akadémiai elnök indítványára elhatározták, hogy Thaly Kálmán osztályelnöknek a következő táviratban fejezik ki a Tudományos Akadémia szorongás-kívánatait:

„A II. osztály mai rendkívüli üléséből tisztelettel üdvözlö szeretett elnökét a rajta szerencsésen végrehajtott műtét alkalmából. Báró Nyáry Jenő h. elnök, Pauer Imre osztálytitkár.”

— **A városi központi választmány** e hó 15 én ülést tart a városháza kis tanács termében.

— **Darányi Ignác üdvözlése.** Darányi Ignác dr. földművelésügyi miniszter most ünnepli miniszterségének 10 éves jubileumát. Ez alkalomból a debreceni Gazdasági Egylet a következő táviratban üdvözölte a jubiláló minisztert:

Nagyméltóságú dr. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter urnak Budapest.

A debreceni Gazdasági egylet Nagyméltóságodnak tíz éves miniszterségének jubileuma alkalmából üdvözlét küldi és őszinte bizalmát, ragaszkodását tolmácsolja.

Rick Antal elnök,
Rácz Lajos titkár,

— **Gazdasági ankét.** E hó 16-án a hajdumegyei gazdák ankétot tartanak a vármegyeháza közgyűlési termében. Az ankétot a gazdasági munkálakások építésének ügyét fogják tárgyalni.

— **A főispán és a polgármester Budapesten.** Weszprémy Zoltán főispán és Kovács József polgármester tegnap délután Budapestre utaztak, hogy az utat előkészítsék a debreceni egyetem ügyében a kormányhoz menendő monstre deputációnak. A főispán és polgármester egyben megsürgetik a város néhány függőben levő ügyének elintézését.

— **A központi választmány ülése.** Ma délelőtt 10 órakor Hajdúvármegye központi választmánya ülést tart a megyeháza tanácstermében.

— **Hitelesítő közgyűlés.** A tegnapelőtti városi közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére tegnap délután hitelesítő közgyűlés volt a városházán Weszprémy Zoltán főispán elnökle alatt.

— **A Sternberg-Bergmann párbaj.** Bécsből írják: A Sternberg-féle kardpárbajról tudvalevőleg a bécsi rendőrség tudomást szerzett és két detektív kíséretében egy rendőrtisztviselő meg is jelent a helyszínen. A párbajt nem volt képes megakadályozni a tisztviselő, mert valamivel elkést. Eppen akkor toppant a párbajhelyiségbe, amikor a küzdő felek letették a fegyverüket. A tisztviselő felszóította a két képviselőt, hogy a kardokat szolgáltatassák neki át, majd, hogy a törőnteket mondják a jegyzőkönyvbe neki. Mind a két kivánsága ellen protestáltak a képviselők, úgy hogy a tisztviselőnek erősen kellett fellépnie és hivatkozni a törvényre. Ennek azután engedtek az osztrák honatyák. A fegyvereket és a jegyzőkönyvet az ügyészségre tették át és az ügyészség párbajvétsége címen meg is indította az eljárást ellenük. A két képviselőt kikéri a Reichsrathtól.

— **A kísérleti központi bizottság tagjai.** A földművelésügyi miniszter a kísérleti központi bizottság tagjává 3 év tartamára kinevezte a többek között Sporzon Pal debreceni gazdasági akadémiai tanárt is.

— **Végzetes játék.** A Csapó-utcaán játszadott tegnap három-négy gyerek. Egyszerre csak azt a mulatságot találták ki, hogy egymás lábára zsineteket kötöttek és úgy húzták fel egymást. A különös játéknak végzetes következménye lett. Mikor ugyanis az egyik gyereknek, Szimaacs Jánosnak kötötték a lábára a zsineteket, játszótársai előbb rántották meg, mint kellett volna. A gyerek elvándorolt a kövezeten és egyik karját eltörte. Édesanyja, ki a Törő-vendéglőben szakácsnő, hamarosan értesült a balesetről és a súlyosan sérült kis fiut lakására szállította.

— **A betörő halála.** Botos András mipeérci legény értett a betöréshez, a lopáshoz. Anyira értett

hozzá, hogy a debreceni törvényszéktől két évi fegyházatot kapott. A notórius tolvaj büntetését a debreceni törvényszék fogházában töltötte. Már le is morzsolt belőle 18 hónapot, de bizony a börtön levegőjét nem bírta el: megbetegedett. Súlyos betegsége közben felfolyamodtak az igazságügyminiszterhez, ki meg is engedte, hogy Botos Andrást szabadlábra helyezték. A szegény rab azonban nem vehette sok hasznát a szabadságnak, mert tegnap meghalt. Holnap temetik egyszerűen, disz nélkül.

— **Halál a malomorsóban.** Borzalmas halált halt Bözörményben ez év jan. 11-én Kis Fekete Gáborné malmában Rácz Imre 13 éves kocsis. A szárazalmot a törvény előírása szerint való védőgát nem vette körül, így történt, hogy Rácz Imre az orsó közé került és ott szenvedett sérüléseibe még aznap meghalt, Gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt a debreceni törvényszék ez eset miatt a malom tulajdonosát, Fekete Gábornét 100 korona, Kiss Mihályt pedig 60 korona pénzbüntetésre ítélte tegnap jogerősen.

— **Az erdőt lopták.** Mivelhogy nagy a fadrágaság Kis János, Lakatos Gábor, Dobsai József, Major Péter Mártonfalvai lakosok szépen összeálltak és szekérrel be-be jártak a halapi erdőbe pusztítani a fákat. Már negyven darab nagy tölgyfát döntöttek ki és cipelték el, mikor rajta csípték őket. Mivel az erdő egész véletlenül a város és nem e fent leirt négy ember birtoka, hát lopás miatt megindították ellenük az eljárást.

— **A kártékony kutya.** A rendőrségi akták között sok furcsa ügy szerepel. Ilyen az a feljelentés is, melyet Heuzer Bálintné nagycseri lakosnő tett. Ő bizony feljelentett egy kutyát, amely történetesen szomszédjának, Sráger Mihálynak a tulajdonát képezi. A panasz tárgya az, hogy a kutya mindég éhezik és nem lévén mit mástennie, át-át néz a szomszédba és ott a tyukok között valóságos pusztítást visz véghez. Már vagy ötven tyukot itélt ez a veszedelmes eb halálra, míg most aztán feljelentették a rendőrségen, mely meg is indította az eljárást, de nem a kutya, hanem a gazdaja ellen.

— **Gyengélkedők, a fejlődésben vagy tanulásnál visszamaradt gyermekek, vérszegények, bágyadtak és idegesek, kimerültek, könnyen hevülékeny és fiatalon kimerült felnőttek nagy eredménnyel használják erősítőül a dr. Hommel-féle Haematogent. Az étvágy megjön, a szellemi és testi erő gyorsan emelkedik és az idegrendszer erősödik. Kérje tehát mindenki kifejezetten a valódi dr. Hommel-féle Haematogent és ne vezettesse magát félre az utánzatoktól. — Kapható a gyógytárakban.**

— **Anyá és fiu tragédiája.** Andrassy Gyula grófhoz Lantos Ernő budapesti lakos kérvényt intézett, amelyben elmondja, hogy édesanyját, özvegy Lantos Antalnét és fivérét, Lantos Józsefet ép elmével tébolydában fogva tartják. Egy hagyatéki pör áldozatai a szerencsétlenek. A kérvényhez csatolva van a Szent László-ut 35. számú ház valamennyi lakójának, özvegy Lantos Antalné szomszédjainak nyilatkozata, amely tanuskodik az özvegy és fia épelméjüségéről. Andrassy Gyula gróf mint értesülünk, e tárgyban elrendelte a vizsgálatot.

— **Ellopott ruhaneműek.** Hadházi Zsófia Hajó-utca 4. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes távollétében lakásába hatolt és onnan többrendbeli ruhaneműt ellopott. A tolvajt keresik.

— **Köszönetnyilvánítás.** A „Polgári kör” a helybeli siketnémák javára 10 koronát jutatót kezelmhez, mely kegyes adományért hálás köszönetet nyilvánított. Debreczen, 1908. évi április 9. Oláh Károly tanácsnok.

— **Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán a helybeli anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Kaszás János ref. 9 napos, Gebei József ref. 75 éves, Tamás Sándor róm. kath. 13 éves.

— **Az osztálysorsjáték huzása.** Az osztálysorsjáték tegnapi huzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

10.000 koronát 3423.
5000 koronát 834 22992.
2000 koronát 3890 4363 8023 10095
21227 34659 35993 39575 51896 53816
64146 71196 74311 95177 99888 111490
116117 120749.

1000 koronát 1967 9173 10721 14215
15946 16396 19639 21824 34785 36731
39227 42034 42463 44064 46187 46521
48513 49523 51837 55953 61150 61910
65617 73131 74233 76471 77872 81811
89371 91246 92640 95027 97636 97832
88160 99044 101247 114619 115675 117518
124470.

Távirat és telefon.

Aerenthal budapesti utazása.

Budapest, április 10. Aerenthal báró közös külügyminiszter ma este Budapestre érkezett. A külügyminiszter budapesti utazása nagyban foglalkoztatja a politikai köröket. Felhivatalos körökben kijelentik, hogy a külügyminiszter tárcája ügyeivel kapcsolatos ügyekben jár Budapesten.

Hamisított okmányok a főrendiházban.

Budapest, április 10. Báró Uray Bálint főrend ma bejelentette a főrendiházak tagosságának megszűnését. Az iratok megvizsgálása közben több gyanús hamisítványnak látszó okmányt vettek észre, amiért is a főrendiház az iratokat az esetleges hamisítás végett áttette az ügyészséghez.

A Kossuth-szobor pályázat.

Budapest, április 10. Az évek hosszú sora óta huzódó Kossuth-szobor pályázat ügye ma eldőlt. A bíráló bizottság a 12 ezer koronás első díjjal Horvay János több vidéki Kossuth-szobor készítőjének pályaművét tüntette ki. A második díjjal Róna Józsefet, a harmadik helyen pedig Holló Barnabás és Istók János műveit tüntette ki a zsüri, melynek Kossuth Ferenc is tagja volt.

Oszták miniszterek utazása.

Póla, április 10. Báró Beck oszták miniszterelnök, Derschatta vasúti miniszter és Friedler kereskedelmi miniszter holnap Brioniba érkeznek. A miniszterek, kiket családtagjaik kísérnek, husvétot Brioniban fogják eltölteni.

Nákó nem mond le.

Budapest, ápr. 10. Nákó gróf, fiúmei kormányzó lemondásáról elterjedt kireket ma illetékes helyről megcáfolták.

Vesztett eb garázdálkodása.

Déva, április 10. A dévai Ferenc-rendi kolostorban ma egy vestett eb 11 embert megmart. Mindannyiukat beszállították a Pasteur-intézetbe.

A sah merénylőt letartóztatták.

Berlin, április 10. A Lokalanzeigernek jelentik Teheránból: Tegnap itt letartóztattak egy perzsa alattvaló tulajdonát képező villant lep őt alkalmazottját, kiket azzal gyanúsítanak, hogy ők követték el a sah elleni bombamerényletet. Ezuttal bizonyos, hogy tényleg az igazi tetteseket tartóztatták le.

Egy orosz politikai balesete.

Berlin, április 10. Pétervárról jelentik a Voss. Ztg.-nak: Petrunkievics ismert kadetpárti vezér tegnap, miközben egy közúti vasúti kocsiába be akart szállni, elesett és combtörést szenvedett. Állapota súlyos.

Zátonyra jutott hajó.

London, április 10. Egy ideérkezett jelentés szerint az északnémet Lloyd Hohenzollern nevű gőzöse, mely Alexandriából utbaa volt Marseillebe, — Szardínia közelében zátonyra jutott. Arról, hogy mi történt az utasokkal és a legénységgel itt semmitsem tudnak.

Csarnok.

Bosnyákország sárkánya.

A „Debreczen” eredeti regénye.

Irtá: *Tomio Eugén.* 14

Hirtelen mozgás támadt a katonaság között, melyet egy oldalról a másikra szöri-
tettek. Bjeline felől hatodmagával vágatva jött egy ifju sarajevói aga. A lovasokon, — mind hajdani janicsárok — látszott a fáradtság és a lovak izzadságban fürödtek. Nagy utat kellett tenniük, míg ilyen állapotba kerültek.

— Vitézek, testvéreim, — kiáltott az ifju aga — Sarajevo már a mienk. Abdurahim vezir ninesen már a falai között.

Örömrivalgás fogadta e hirt. A sarajevói agák és némely nagyobb rangú katonák kivonták a pisztolyt és oly hevesen tüzeltek az öröm jeléül, hogy a Drina tulsó felén Milos hada megriadt, abban a hitben, hogy a bosnyák sereg készül rájuk törni.

Az örömszajra és még inkább a lövésekre talpra ugrott az egész tábor. Mindenki kíváncsian kérdezte:

— Mi történt?

— Sarajevo a mienk! Abdurahim nines már benne! — szölt ezer ajakról egyszerre a diadalmas válasz.

Kimondhatatlan öröm fogta el a katonákat hallatára. Van ki nevet, van ki ugrál örömben. Masok ölelkeznek, csókolóznak és hálát adnak Allahnak, hogy megszabadította a népet a gyűlölt vérszopótól. Így örvend a nép, ha lerázza magáról a zsarnok igáját. Nem létezhet ez örömnél édesebb öröm. Az ilyen pillanatokban a nép új életre éled.

Mindezek az érkezett lovasok körül csoportosultak, akik lassanként az egész fölkelés történetét és a vár kapitulációját apróra elbeszélték.

Mikor Abdurahim vezirt az erdőbe szoritották, néhány száz főnyi katonával három napon vitézül védte magát és erősen ágyuzta a várost. Mikor már alig volt embere, elkezdett az átadásról tárgyalni a felkelőkkel. Az ifjabb hevesvérű polgárság nem akarta megengedni a vezir szabad elvonulását, amit ez föltétlenül kikötött. Am az idősebb és tapasztaltabb emberek nem akarták a végleletekig vinni az elkeseredést, megelégedvén az eddigi sikerekkel, rábeszéltek az ifjuságot, hogy engedjen. Így Abdurahim elhagyhatta a várat, de elvitte magával ágyuit és hada martalékával Orlovopoljára indult.

Amint a csapatvezetők megértették, hogy Abdurahim Orlovopoljére jön, tanácskozásra

gyűltek össze és elhatározták, hogy azonnal fölösztatják a sereget és mindenki haza fog menni. Tudták, hogy ha a szultán az ő segítségükkel leverné az orosz, első tette az ő leveretésük volna azután. Ezért fölötte siettek, hogy haza érjenek, mielőtt a vezir a táborba érkezik. Sokan még az éjjel elhagyták Orlovopoljét. Hajnalra pedig szétment az egész bosnyák sereg, e kiáltásokkal:

— Éljen a szabadság! Éljen az ősök emlékezetel!

(Folyt köv.)

Angol és francia ujdonságaink

a tavaszi és nyári szezonra
Costume- és Ruhaszövetek,
Bluzselymek és Ruhadiszekben
megérkeztek

Bosznay J. és Társa

divatáruházában. 2

Debreczen, Kossuth-u. 5.

1136. Tkv.
1908.

Árverési hirdetményi kivonat.

A székelyhídi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kis Imre végrehajthatónak Rosenberg Henrik és neje Weisz Róza végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyében (Lásd az árverési hirdetményben megjelölt részt) a végrehajtási árverést elrendelte és annak foganatosítására határidőül 1908. évi május hó 5-ének, déli-
előtti 11 óráját Érmihályfalva községbe, a községházához tüzte ki.

(Lásd az árverési hirdetmény megjelölt részét).

Árverezni szándékozók tartoznak a ki-
kiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadék-
képes értékpapirokban letenni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák
alatt a kir. járásbiróság, mint telekkönyvi
hatóságnál és Érmihályfalva község elől-
járóságánál tekinthetők meg.

Kelt a kir. járásbiróság, mint telekkönyvi
hatóságnál.

Székelyhid, 1908. évi február hó 19.

Olvashatatlan aláírás
albiró.

Tavaszi női ujdonságok!

Szines és mintázott kosztüm-
és divatkelmekből gyönyörű
választékot tartunk. Angol és

francia Bluzszövetek a legújabb ki-
vitelekben. Divat bluzselymek a leg-
előkelőbb forrásokból. Fekete és szí-
o nes divatnapernyőkben o

Szabó Lajos Fiai

vászon-, divat- és szőnyeg-
áruházában.

Mintákkal kívánatra készséggel szol-
gálunk. 1470

Premier kerékpárok

még mindig utólérhetetlenek.

Legtövevényeb világoég. Évi gyártási képesség 110,000 kerékpár

Egyedárusítás Debreczenben
Keszler A.-nál

Árjegyzők ingyen és bérmentve.

Budapesti előkelő bank részvénytársaság Hajdu-megyében kizárólag tőzsdén jegyzett sorsjegyek eladására

főügynökséget létesít.

Ezen főügynökség saját hatáskörében a megye területén alügynököket állíthat föl.

== Évi fix javadalmazás. ==

Csakis komoly reflectansok, kik a főügynökséget elnyerni óhajtják, küldjék ajánlatukat

»Budapest, főpostafiók 21« címre.

Vörös

'Excelsior'-főzőedények

takarék-tűzhelyek,

kerti-padok

tüskés kerítéshuzal és kerti eszközök raktára

Sesztina Lajosnál

Debreczen, Piac-utca 33.

Olcsó kölcsönt

előnyös feltételek mellett leggyorsabban eszközöl

Groszmann és Mandel

bankiroda DEBRECZEN,
Hunyadi-utca 17. Alapított
1895-ben.

Interurban és megyei telefon 76. sz.

BUZIÁSI PHÓNIX ASVÁNYVIZ

Vese- és hólyagbajoknál minden vizet felülmul.

[Kellemes, kissé savanykás ízű, vasmentes szénsavdus.

❀ RENDKIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALI VIZ. ❀

Orvosilag ajánlva. Orvosilag ajánlva.

Ivógyógmódra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:

Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.

Nemes gyümölcsfa-

oltvány, gyökeres akác és gledicia, sima szőlő vessző, spárga, füz-dugvány és diszcserjék kaphatók gróf Degenfeld és dr. Balkányi urak „ERZSÉBET“-szőlőtelepén. — Iroda: Debreczenben Kossuth-utca 32.

Kerékpár, varrógép, gramafon, villamos-

sági cikkek és mindennemű alkatrészek állandó raktára. Nagy választék lemez-ujdon-ságokban. Elvállalunk villamos felszereléseket, mindennemű mechanikai készülékek javítását, vas- és fémestergályozást, zománcolást, nickelezést és az összes e szakmába vágó munkákat szakszerűen és pontosan készítjük.

Geller és Németh
Debreczen,
Hatvan-utca 8. szám.

A legszebb, legjobb és mindenütt a legkedveltebb védjegyesbicikliket — 96 Kr.-tól kezdve — egész a határig teljesen vám- és tehermentesen szállítjuk. Sok évi jótállás. Egyszerű kivitelű kerékpárok olcsóbbak. Összes hozzávaló részek Berlinből szállítatnak. Képes árjegyzők ingyen és bérmentve. Kérjük legelső osztályu gyártmányainkat alacsonyabb árban levő csekélyebb értékű árukkal össze nem hasonlítani.

Multiplex-Fahrrad-Industrie, Berlin 12.
Gitschinerstr. 15.

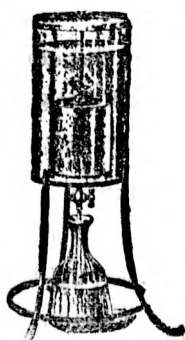
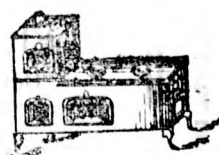
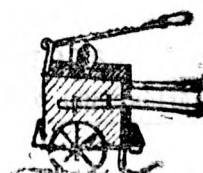
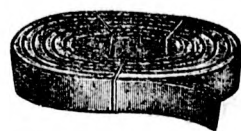
A közölgő

izr. husvéti ünnepekre

üveg-, porcellán-, zománcozott edényeket, mindenféle evőesz-közöket ajánl

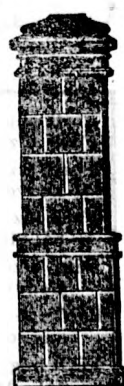
Kaszanyitzky Endre

Debreczen, Piac-utca 57. szám.

Kertészeti és gazdasági szerszámok. Metsző és hernyózó ollók, kerti vasbutorok és lécák, fürdőkádak, jégszekrények. — Porcellán és vas-kályhák, francia rendszerű és tornyos konyhák. — Vadászati cikkek. Browning ismétlő vadászfegyverek és pisztolyok. — Szőlőpermetezők, kerti fecskendők. Gummi- és vászontömlők. — Egészségügyi háztartási vízszűrők. Gépfelszerelések, doasinek, gépszijak és minden technikai cikkek.

TÓTH GYULA
vaskereskedő, Debreczen.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Dija: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel asodott szó 6 fillér.
 Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg bektüldetik.
 Apró hirdetések előre fizetendők.

Debreczen sz. kir. város szeszüzletében, Széchenyi-utca 3. szám alatt kóser husvét szilva és törköly pálinka, 1 és fél literes üvegekben, 1 liter 2 korona, fél liter 1 koronájával kapható.

Eladó egy nagy jégszekrény, hentesnek vagy mézárósnak való. Csapó-utca 18. sz. a.

Egy fiatal kereskedő segéd, ki rőfös és divatáru üzletben jártas, állást keres. Cim a kiadóhivatalban. (1569.)

Egy lovas stráfkoesit költözésekhez Bercesényi-utca 29. sz. a. lehet megrendelni.

Egy jókarban lévő, lábön álló cimbalom, helyszüke miatt igen olcsó áron eladó Bercesényi-u. 24. sz. a.

Hatóságilag engedélyezett végkiarulás. Üzlet felosztás miatt tükrök, képek, mosdók, chinaezüst tárgyak, evőeszközök, porcelán és üvegáruk minden elfogadható árban eladók. Ifj. Pájer József utóda városi bérház 2.

Pénztárnoknőnek ajánlkozik fiatal, ügyes 18 éves leány szerény kezdő fizetéssel. Dezső bankiroda Kossuth-u. 36

Költöztetek féderes stráf kocsin. Értekezhetni Debreczeni Lajosnál Csapó-u. 86.

A Szilágyságiba egy kimérő 72 korona havi fizetéssel felvétetik. (1567.)

Hatvan-utozal 1-ső járás 8. számú kert bérbeadó lakással és az idei terméssel. — Bővebbet Bosznay J. és Társa cégnél. (1529.)

Hölgyek, urak! Nem érek rá bálozni. Én egy nagy jövedelmű, fiatal, csinos, kath. orvos vagyok, szép jutalomban részesítem azt, aki nekem vagyonos, csinos nőt feleségül ajánl, a jutalmat a házasság után, tetszés szerinti jellege említjének, becsületszó alatt átadom. Tréfák, hivatásos közvetítők kizárva. Kérem az ismerkedés módját is megírni. Levelet „American” jellege alatt a kiadóhivatal továbbít. (1578.)

Gyönyörű modern tölgyfa interziás hálószoba butor és egy hajlított elejű mahagóni pulituros könyvszekrény raktáron van és jutányosan eladó a Műbutor-asztalos szövetkezetnél, Péterfia-utca 1.

Hegedű. 3 db kitűnően kijátszott hegedű elutazás miatt azonnal eladó. Ár: 15, 25 és 60 ft. Cim: Vár-utca 12, keresztépület.

Sétakertben kényelmes nyaraló, továbbá nagyerdei köruton nyaralónak való szőlő eladó. Cim a kiadóban.

Villany világítást,

telefonok, villamos csengők berendezését és évi jókarban tartását, legjobb anyaggal és szolid árért eszközölöm. — FÖLDEVÁRI L. Debreceni Első elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat.

Kossuth-utca 1.

Telefon 168. sz.

Kiadó egy 40 év óta fenálló jóforgalmu fűszerüzlet italméréssel és dohány tőzsdével. Hozzá tartozó 2 szoba, 3 pince, 3 raktár, 1 konyha, cseléd szoba 1 petroleum, 1 fás szin és 6 lóra való istálló. Értekezhetni a tulajdonos Hatvan-utca, vásártér Csicsó Lajossal 69. szám.

HIRDESSÜNK

DEBRECZEN

szimű politikai napilapban. — Kiadóhivatal: Arany János-utca 2.

Elegáns façon!

Heti gyártás 1300 pár.

Kitűnő hírnevünket

● szolid alapelveinknek ●
köszönhetjük.

Legnagyobb választék!

1500 munkás és hivatalnok.

CIPŐÁRUINKAT

a cipő talpába bélyegzett gyári védjegy és a szabott alacsony és versenyképes árak mellett adjuk el.

Honi ipar.

Kivonat árjegyzékünk egyes cikkeiből.

Honi ipar.

Férfi cugos cipő, erős bőrből	frt. 3.30
Férfi fűzős cipő, kitűnő Box-bőrből	„ 4.50
Férfi fűzős cipő, valódi Box-Calf-ből, kedvelt sétánycipő.	„ 5.75
Férfi fűzős cipő, legfinomabb Chevræuxból, igen könnyű, Goodyear varrott	„ 6.—
Férfi fűzős félcipő, finom Chevræuxból, Goodyear varrott, elegáns kivitelű	„ 5.60
Férfi gombos cipő, I-a Chevræuxból, nagyon elegáns, Goodyear varrott	„ 7.—
Férfi hegymászó cipő, legjobb Box-Calfból, American Style	„ 7.50

Legnagyobb választék fél-, házi- és gyermekcipőkben. Kizárólag magyar gyártmány.

Különlegesség
„Goodyear Welf”
árukban.

A jelenkor
elismert legjobb
minősége.

Női félcipő, erős bőrből, mindennapi használatra	frt. 2.80
Női fűzős félcipő, fekete Chevræuxból, nagyon elegáns	„ 3.50
Női fűzős cipő, fekete Box-bőrből, igen szolid kidolgozású	„ 4.—
Női fűzős cipő, I-a Box-Calf-ből, nagyon elegáns, Goodyear varrott	„ 5.50
Női gombos cipő, legfin. Chevræuxból, Goodyear varrott, elegáns façon	„ 6.—
Női félcipő, legjobb amerikai, sötétbarna Chevræuxból, Goodyear varrott, legfinomabb kivitelű	„ 5.50

Legnagyobb választék fél-, házi- és gyermekcipőkben. Kizárólag magyar gyártmány.

„TURUL” cipőgyár r.-t. debreceni főraktára Piac-utca 48.